

## 1. PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

Predmet procedure je utvrđivanje tehničkih karakteristika vozila N kategorije kada se dograđuju dodatna sjedala. Ova procedura odnosi se na ispitivanje ugradnje sjedala kategorije N i izdavanje *Potvrde o ispitivanju vozila za nova i rabljena vozila.*

## 2. ZAKONSKI OKVIRI

Za primjenu ove procedure koriste se slijedeći Zakoni i Pravilnici:

Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini («Službeni glasnik BiH», br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09 i 48/10);

Pravilnik o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti («Službeni glasnik BiH», br. 41/08);

Pravilnik o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima («Službeni glasnik BiH», br. 23/07 i 54/07);

## 3. POTREBNA DOKUMENTACIJA

- dokaz o vlasništvu vozila (prometna dozvola, račun, itd.);
- dokaz o tehničkoj ispravnosti vozila;
- kopiju Potvrde o ispitivanju vozila, ako je vozilo već ranije pristupilo nekoj vrsti ispitivanja;
- osobni dokument podnosioca zahtjeva (osobna karta, putovnica ...);
- odvage vozila prema Proceduri za vaganje vozila (Procedura I-PR-026);
- izjavu izvođača radova da su preinake izvedene poštivajući pravila struke i upute proizvođača vozila
- tehničku dokumentaciju kojom se ukratko opisuju izvršene preinake;
- preslik prikladnih dijelova iz uputa nadograditeljima proizvođača vozila.

## 4. POTREBNA OPREMA I UVJETI ZA PREGLED VOZILA

Ispitno mjesto mora imati slijedeću opremu, prostor i literaturu, bez izuzetka:

- prostor za pregled vozila s kanalom za pregled donjeg postroja vozila minimalne dužine 8 metara;
- priručni mehaničarski alat;
- mjernu traku minimalne dužine 10 m;
- mjernu traku dužine 2 m;
- minimalno jedan ormar za smještaj radne i mjerne opreme;
- pomično mjerilo;
- pokretnu svjetiljku maksimalnog napona 24 V;

- džepnu svjetiljku;
- digitalni fotoaparata;
- literaturu sa podacima o tipovima, varijantama i verzijama vozila sa pripadajućim im tehničkim karakteristikama;
- informatičku i tehničku podršku za vođenje evidencije o pregledanim vozilima.

## 5. PROCEDURA

Prijem vozila i dokumentacije obavlja se na ispitnom mjestu prema OSNOVNOJ PROCEDURI ZA ISPITIVANJE I CERTIFICIRANJE VOZILA (I-PR-001).

Podnosilac zahtjeva za ispitivanjem dužan je vozilo dovesti tehnički ispravno i u čistom stanju.

Pregled se obavlja na za to predviđenoj tehnološkoj liniji ispitnog mjesta, a dio pregleda izuzetno se može obaviti izvan tehnološke linije.

### Redoslijed operacija

Prvi korak je utvrđivanje tehničkih podataka prema Proceduri za utvrđivanje tehničkih karakteristika vozila – podaci se upisuju na za to predviđeno mjesto na obrascu za ispitivanje vozila kategorije N prema navedenoj proceduri.

Vozilo treba preinačiti tako da se minimalno naprave slijedeće preinake:

- ugrade sjedala
- ugrade homologirana bočna stakla barem u ravnini sa sjedalima;
- demontira pregrada koja bi eventualno dijelila putnički prostor na dva dijela;
- postavi čvrsta neprekinuta pregrada iza zadnjeg reda sjedala;

Osim utvrđivanja tehničkih podataka prema Proceduri za utvrđivanje tehničkih karakteristika vozila, potrebno je na obrazac upisati i homologacijske oznake sa eventualno naknadno ugrađenih sigurnosnih pojaseva i naknadno ugrađenih stakala .

Osim navedenih preinaka, vozilo da bi se moglo svrstati u N kategoriju mora zadovoljiti slijedeće uvjete:

- najveći broj sjedala, uključujući vozačevo sjedalo, može biti 7, raspoređena u najviše 2 reda;
- masa vozila zajedno s putnicima i teretom ne smije biti veća od najveće dopuštene mase vozila, a ne smiju biti prekoračena niti dozvoljena opterećenja osovina;
- moraju postojati stražnja vrata za pristup teretnom prostoru;
- dodatno ugrađena sjedala moraju biti pričvršćeni na za to predviđena mjesta, ako ista postoje;
- dodatna sjedala ne moraju biti iz istog tipa vozila, ali ne smiju biti lošije kvalitete od sjedala koja već postoje u vozilu i moraju imati naslone za glavu;
- ukoliko vozilo ima dva reda sjedala, dovoljno je imati jedna bočna vrata, ali u tom slučaju sjedala u prvom redu moraju biti preklapna da omogućuje lak ulazak/izlazak putnicima u drugom redu;
- pregrada između putničkog i teretnog prostora može biti izvedena kao puna, mrežasta ili kombinirana od pune stijene i mreže;

## KONZORCIJ ZA CERTIFIKACIJU

### PROCEDURA ZA ISPITIVANJE VOZILA KATEGORIJE N S NAKNADNO UGRAĐENIM SJEDIŠTIMA

- naknadno postavljena pregrada između putničkog i teretnog prostora mora biti kvalitetno učvršćena za karoseriju vozila da izdrži najmanje masu tereta koji se može voziti u teretnom prostoru, a čija masa odgovara dopuštenoj nosivosti vozila;
- zračnost između pregrade i karoserije vozila može biti maksimalno 50 mm;
- maksimalni otvori mrežaste pregrade mogu biti 50 mm;
- u novom teretnom prostoru mora biti moguće sastaviti kontrolni kvadar s dimenzijama: duljina = 1200 mm, visina = 900 mm i širina = 500 mm;

Vozilo također mora udovoljiti uvjetu da preostala korisna nosivost vozila za teret, kada se u vozilu nalazi vozač i svi putnici, ne smije biti manja od mase putnika i vozača. Taj uvjet dan je slijedećom formulom:

$$P - (M + 75 + N \times 68) > N \times 68$$

gdje je:

- P - najveća dopuštena masa vozila u kg;
- M - masa praznog vozila (bez vozača, s punim spremnikom goriva) u kg;
- N - broj sjedećih mjesta, ne računajući vozačko.

Uputno je na izvođač radova poštuje upute proizvođača vozila za ugradnju sjedala, eventualnih sigurnosnih pojaseva i stakala. U slučaju da nisu u potpunosti ispoštivane upute proizvođača, stručni djelatnici ovlaštene organizacije će procijeniti prihvatljivost preinaka, na osnovu tehničkih pravila struke.

Osim navedenog prilikom snimanja vozila potrebno je provjeriti njegovu tehničku ispravnost i sukladnost sa zahtjevima Pravilnika o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima («Službeni glasnik BiH», br. 23/07 i 54/07).

Obaviti fotografiranje svih pločica i naljepnica s podacima, elemenata koji su bili predmet ispitivanja (sjedala, pojasevi, stakla, učvršćenje sjedala...) eventualnih nedostataka i cijelog vozila za Potvrdu o ispitivanju.

## 6. ZAVRŠNA DOKUMENTACIJA

Kriteriji i uvjeti za udovoljavanje vozila su slijedeći:

- vozilo mora udovoljavati svim uvjetima Pravilnika o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima («Službeni glasnik BiH», br. 23/07 i 54/07).
- vozilo mora udovoljiti uputama proizvođača vozila, tehničkim pravilima struke i zahtjevima primjenjivih Procedura i Uputa za ispitivanje vozila

<b>KONZORCIJ ZA CERTIFIKACIJU</b>
-----------------------------------

<b>PROCEDURA ZA ISPITIVANJE VOZILA KATEGORIJE N S NAKNADNO UGRAĐENIM SJEDIŠTIMA</b>
---

Ukoliko vozilo udovoljava gore navedenim kriterijima vlasniku vozila se izdaje Potvrda o ispitivanju vozila sukladno OSNOVNOJ PROCEDURI ZA ISPITIVANJE I CERTIFICIRANJE VOZILA (I-PR-001). Potvrda se izdaje bez vremenskog ograničenja i vrijedi do izmjene tehničkog stanja vozila.

Ukoliko vozilo nije udovoljilo potrebnim uvjetima ili ukoliko nije priložena sva potrebna dokumentacija, vlasniku/korisniku vozila se uručuje pisana obavijest s popisom nedostataka dokumentacije koju treba priložiti.

**PRILOZI:**

Prilog 1. – Obrazac za snimanje vozila kategorije N ( I-OBR-006)